

Stanovisko
hlavného kontrolóra obce
k návrhu rozpočtu obce Spišský Hrušov
na roky 2024 až 2026

Stanovisko

hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Spišský Hrušov na roky 2024 až 2026

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov vypracúva hlavný kontrolór obce odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce (ďalej len „stanovisko“).

Stanovisko k návrhu rozpočtu obce bolo spracované na základe predloženého návrhu rozpočtu obce Spišský Hrušov na roky 2024 – 2026 (ďalej len „návrh rozpočtu“).

Pri spracovaní stanoviska hlavný kontrolór vychádzal z posúdenia návrhu rozpočtu z dvoch hľadísk:

1. zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu a
2. metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu.

Pri zákonnosti sa posudzuje súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä so zákonmi č. (v platnom znení):

- 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- 138/1991 Zb. o majetku obcí,
- 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- 493/2011 Z.z. Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti,
- 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení,
- 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov

a ďalšími predpismi v platnom znení, akými sú najmä:

- Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z.z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG),
- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/017353/2017-352, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy,
- Príručka Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/008193/2023-411 na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026

a súlad so všeobecne záväznými nariadeniami (ďalej len „VZN“) obce (najmä VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Spišský Hrušov, VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady, drobné stavebné odpady a kuchynské a reštauračné odpady) a vnútornými predpismi obce (zvlášť Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Spišský Hrušov).

Ďalšou podmienkou zákonnosti predloženého návrhu rozpočtu je dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec zverejní návrh rozpočtu najmenej na 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce. Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začína plynúť najmenej desaťdňová lehota,

počas ktorej môžu fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade.

Pri metodickej správnomosti sa posudzuje spracovanie predloženého návrhu rozpočtu podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná aj pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

A. Zostavenie rozpočtu

1. V zmysle § 4 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy sa každoročne zostavuje rozpočet verejnej správy najmenej na tri rozpočtové roky. Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) predkladá rozpočet verejnej správy na schválenie vláde. Rozpočet verejnej správy tvorí štátny rozpočet na príslušný rozpočtový rok a nasledujúce dva rozpočtové roky a súhrn rozpočtov ostatných subjektov verejnej správy vrátane príjmov a výdavkov súvisiacich s vykonávaním verejného zdravotného poistenia na príslušný rozpočtový rok a nasledujúce dva roky. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy.
2. Podľa § 4 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) je rozpočet obce základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku.
Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom.
3. Rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce - program obce, to neplatí, ak obecné zastupiteľstvo obce s počtom obyvateľov do 2.000 rozhodne o neuplatňovaní programu obce.
4. Na základe § 9 ods. 1 zákona je viacročný rozpočet strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov.
5. V zmysle § 10 ods. 3 zákona rozpočet obce je potrebné vnútorne rozčleniť na 3 časti:
 - bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len "bežný rozpočet"),
 - kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len "kapitálový rozpočet"),
 - finančné operácie.Rozpočet obce sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový.
Obec je povinná zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch; výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov.
Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania (§ 10 ods. 7 zákona).
6. Rozpočet obce podľa § 10 ods. 3 zákona sa predkladá na schválenie orgánu podľa osobitného predpisu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie (§ 10 ods. 4). Viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok (§ 9 ods. 3 zákona).
7. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia, a finančné operácie s finančnými aktívami. Povinnosť

uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy teda aj na obce (§ 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z.).

8. Postup predkladania a schvaľovania návrhu rozpočtu obce je v kompetencii obecného zastupiteľstva, ktoré to upravilo Zásadami hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Spišský Hrušov (ďalej len „zásady“).
9. Súčasťou viacročného rozpočtu sú aj údaje podľa čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti.
10. Podľa § 21h ods. 2 zákona, obec nie je povinná až do 31. decembra 2023 uplatňovať ustanovenia § 10 ods. 7 a 9 a ustanovenie § 17 ods. 2 zákona. V tomto období obec nie je povinná uplatňovať vo vzťahu k zabezpečeniu vyrovnanosti bežného rozpočtu ani ustanovenia § 12 ods. 3 a § 14 ods. 3. To neplatí vo vzťahu k zostaveniu rozpočtu na roky 2024 až 2026.

B. Návrh rozpočtu obce

1. Rozpočet na rok 2024 je pripravený na schválenie ešte v roku 2023. Ak by nebol schválený, obec začne rok 2024 v rozpočtovom provizóriu.
2. Zverejnený a obecnému zastupiteľstvu na schválenie bol predložený návrh rozpočtu v členení:
 - príjmov podľa ekonomickej klasifikácie na úrovni hlavnej kategórie, kategórie a položky,
 - výdavkov podľa funkčnej klasifikácie na úrovni oddiel, trieda a podtrieda, podľa ekonomickej klasifikácie na úrovni hlavnej kategórie, kategórie a položky.

Podľa časti IV. § 2 ods. 3 zásad záväznou výškou schváleného rozpočtu obce pre účely hodnotenia a kontroly je úroveň kategórie ekonomickej klasifikácie vo všetkých schválených častiach funkčnej klasifikácie.

3. Zverejnený návrh rozpočtu rešpektuje ustanovenia čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, podľa ktorého sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky 2024 až 2026, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet a očakávaná skutočnosť roka 2023 a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky 2021 a 2022.
4. Obec na základe zásad neuplatňuje program obce.
5. Do prípravy rozpočtu obce na roky 2024 až 2026:
 - nebol NR SR prijatý zákon o štátnom rozpočte na rok 2024 a rozpočet verejnej správy na roky 2024 až 2026,
 - nebol známy rozpis podielu jednotlivých obcí na výnose dane z príjmov fyzických osôb pre rok 2024,
 - neboli známe normatívy pre oblasť školstva platné pre rok 2024,
 - neboli stanovené prerozdelenie mechanizmy v prenesených kompetenciách štátu (stavebný úrad, životné prostredie, regob, hmotná núdza a pod.),preto východiskom pri príprave príjmového rozpočtu bol/i:
 - prognózy zverejnené ministerstvom a Radou pre rozpočtovú zodpovednosť,
 - údaje o skutočnom plnení rozpočtov za roky 2021 a 2022,
 - rozpočet po zmenách roku 2023 a jeho skutočné plnenie,
 - platné všeobecne záväzné nariadenia obce,
 - stav pohľadávok obce,
 - doteraz prístupné informácie a kvalifikované odhady.

Pri stanovení rozpočtu daní z majetku a domácych daní sa vychádzalo z návrhu dodatku č. 2 k VZN č. 1/2022 o miestnych daniach a miestom poplatku za komunálne odpady, drobné stavebné odpady a kuchynské a reštauračné odpady.

6. V príjmovej časti je rozpočet členený podľa rozpočtovej klasifikácie na:

Príjmy	Suma v EUR
bežné	1 510 533
kapitálové	81 072
<i>spolu</i>	<i>1 591 605</i>
príjmy z finančných operácií	74 308
spolu	1 665 913

Vo výdavkovej časti je rozpočet členený podľa rozpočtovej klasifikácie na:

Výdavky	Suma v EUR
bežné	1 510 533
kapitálové	117 880
<i>spolu</i>	<i>1 628 413</i>
výdavky z finančných operácií	37 500
spolu	1 665 913

Zostavenie rozpočtu:

Časť rozpočtu	Prebytok/schodok/vyrovnaný	Rozdiel v EUR
bežný	vyrovnaný	0
kapitálový	schodkový	-36 808
<i>príjmy / výdavky spolu</i>	<i>schodok</i>	<i>-36 808</i>
finančné operácie		
príjmové		74 308
výdavkové		37 500
<i>rozdiel finančných operácií</i>	<i>prebytok</i>	<i>36 808</i>
rozpočet spolu	vyrovnaný	0

Celkovo je rozpočet zostavený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet je zostavený ako vyrovnaný. Schodok kapitálového rozpočtu bude krytý zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov. Úhrada návratných zdrojov financovania je zabezpečená v súlade so zákonom a zásadami.

7. Podstatnú časť bežných príjmov obce tvorí podiel na dani z príjmov fyzických osôb 605.219 EUR na úrovni odhadu Rady pre rozpočtovú zodpovednosť z novembra 2023.

Ďalšie daňové príjmy (miestne dane, poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady) sú stanovené spolu vo výške 62.389 EUR o 9.850 EUR viac ako očakávaná skutočnosť r. 2023 z dôvodu zvýšenia poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Nedaňové príjmy sú plánované vo výške 119.830 EUR o 8.396 EUR viac oproti očakávanej skutočnosti r. 2023, kde podstatnú časť tvoria príjmy z administratívnych a iných poplatkov spolu 107.530 EUR, napr. správne poplatky, vodné, stočné, príjem za stravné a služby školskej jedálne.

Transfery v rámci verejnej správy na rok 2024 obec rozpočtuje vo výške 723.095 EUR, z toho najviac na prenesený výkon štátnej správy v základnom školstve 649.330 EUR.

8. Výdavková časť bežného rozpočtu bola navrhnutá po prehodnotení:

- všetkých nutných výdavkov obce spojených s chodom úradu, zabezpečením
- samosprávnych funkcií obce,
- preneseného výkonu štátnej správy,
- úhrady zmluvných záväzkov obce,
- úhrady členských príspevkov,
- rozvojových aktivít na území obce.

Pri tvorbe bežného rozpočtu v časti miezd a s tým súvisiacich poistných odvodových povinností sa vychádzalo z aktuálnej organizačnej štruktúry obce a obecného úradu.

9. Návrh výdavkov bežného rozpočtu obsahuje v súlade s § 7 ods. 4 zákona aj dotačné prostriedky právnickým osobám, ktoré majú sídlo a vykonávajú činnosť na území obce, na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov:

- Obecný klub športovcov Spišský Hrušov 11.000 EUR,
- Rímsko-katolícka cirkev 2.000 EUR,
- Občianske združenie Koscilek MILOJ 1.500 EUR.

Návrh rozpočtu počíta s dotačnou podporou centier voľného času vo výške 1.020 EUR, ktoré nemajú sídlo v obci alebo nepôsobia na jej území, ale poskytujú výchovno-vzdelávaciu činnosť aj pre deti a iné osoby obce Spišský Hrušov.

10. Príjmová časť kapitálového rozpočtu 2024 počíta s grantovými a transferovými príjmami na podporený projekt Modernizácia priestorového a funkčného vybavenia knižnice 81.072 EUR.

11. Vychádzajúc z koncepcie rozvoja obce a podľa jej investičných zámerov je navrhované použiť kapitálové výdavky vo výške 117.880 EUR na:

- spolufinancovanie výstavby telocvične 107.680 EUR,
- zakúpenie trojrúry pre školskú jedáleň 5.200 EUR,
- rozšírenie miestneho rozhlasu 5.000 EUR.

12. V časti príjmových finančných operácií je v rozpočte zahrnuté:

- prevod prostriedkov z peňažných fondov obce (mimo prebytku rozpočtu v rámci schvaľovania záverečného účtu) 74.308 EUR.

13. Návrh rozpočtu pre rok 2024 nepočíta s prijatím návratných zdrojov financovania.

14. Výdavkovými finančnými operáciami je zabezpečené splácanie:

- istiny dlhodobého úveru 37.500 EUR.

Splátky úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom vo výške 6.700 EUR sú zahrnuté do rozpočtu bežných výdavkov.

15. Súčasťou návrhu rozpočtu je aj rozpočet rozpočtových organizácií obce:

- Základná škola, Spišský Hrušov č. 264,
- Múzeum regionálnej kultúry Mariaška, Spišský Hrušov č. 216.

16. Návrh rozpočtu obsahuje aj rozpočty na roky 2025 a 2026 v takom istom členení ako navrhovaný rozpočet na r. 2024 s:

- plánovanými kapitálovými aktivitami v cestnej doprave na miestne komunikácie,
- vytvorením prebytku v bežnom rozpočte na úhradu návratných zdrojov financovania.

C. Pripomienky a odporúčania

Zosúladiť údaje o výške príjmových finančných operácií.

Záver

Návrh viacročného rozpočtu obce Spišský Hrušov je zostavený podľa platnej rozpočtovej klasifikácie v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov, všeobecne záväzných nariadení a vnútorných predpisov obce.

Návrh rozpočtu bol v zmysle § 9 ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov zverejnený dňa 29.11.2023 na úradnej tabuli, na webovom sídle obce ako aj na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli tak, aby bola dodržaná zákonom stanovená lehota najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva, ktoré je plánované na 15.12.2023.

Rozpočet obce na rok 2024 schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Príjmy a výdavky rozpočtov na roky 2025 a 2026 nie sú záväzné (§ 9 ods. 4 zákona).

Po schválení rozpočtu obce, v rozsahu určenom obecným zastupiteľstvom, sa vykoná rozpis rozpočtu na organizácie zriadené obcou.

Obec je povinná zverejňovať údaje o rozpočte do 30 dní po schválení jej rozpočtu a do 60 dní po skončení rozpočtového roka (čl. 9 ods. 2 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z.). Zároveň je obec podľa § 12 ods. 4 písm. a) zákona povinná poskytovať do rozpočtového informačného systému pre samosprávu údaje o schválenom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a rozpočty na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 20 kalendárnych dní odo dňa schválenia rozpočtu; ak je rozpočet obce na nasledujúci rozpočtový rok schválený do 31. decembra bežného roka, obec poskytuje údaje schváleného rozpočtu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie najneskôr do 10. januára nasledujúceho rozpočtového roka a schválený rozpočet na príslušný rozpočtový rok a rozpočty na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 31. januára nasledujúceho rozpočtového roka.

Na základe v stanovisku uvedených skutočností odporúčam Obecnému zastupiteľstvu v Spišskom Hrušove rozpočet na rok 2024 schváliť.

Spišský Hrušov 07.12.2023

František STANISLAV
hlavný kontrolór obce